



Ольга КРАВЧУК,

учитель початкових класів, учитель-методист
Білоцерківської спеціалізованої школи І–ІІІ ст. № 9
з поглибленим вивченням іноземних мов (Київська обл.)

Пізнаємо себе і світ навколо нас (Програма виховної роботи)

Пропонована програма була представлена на П'ятій міжнародній виставці "Сучасні заклади освіти – 2014" де разом з іншими матеріалами вчителів нашої школи отримала срібну медаль.

Пояснювальна записка

Гуманістичний підхід до виховання визначає своїм головним предметом унікальну, цілісну особистість дитини з широкими можливостями самоактуалізації у світі. Цей процес має відбуватися через розуміння дітьми незаперечної істини: цінність людської особистості залежить від якості ціннісних орієнтацій, яких вона дотримується. Серед них одним із найвагоміших є шанобливе ставлення до людей, природи (*пізнання світу навколо нас*) і бажання бути справжньою людиною (*пізнання себе*).

Програма розрахована на час навчання учнів у початковій школі. Містить завдання, які сприяють розвитку морально-етичних якостей, любові до Батьківщини, утвердженню здорового способу життя, формуванню гармонійно розвиненої особистості.

Програма спрямована на:

- формування морально-етичних якостей;
- вироблення активної життєвої позиції;
- формування здоров'язбережувальної компетентності;
- створення умов для самореалізації кожного вихованця;
- формування гуманної особистості.

Основні завдання програми:

- формування в учнів понять – людяність, доброта, милосердя, чуйність, ввічливість;
- пошук дитиною "своєї діяльності";
- пізнання прекрасного;
- формування власної світоглядної позиції.

Очікувані результати від реалізації програми:

- підвищення рівня вихованості учнів;
- засвоєння морально-етичних правил;
- пізнання дитиною своїх здібностей;
- досягнення успіхів у справах.

Розділ І. Ми і наші батьки

Мета. Знайомство з учнями, їхніми родинними та учнів між собою; виявлення рівня педагогічної освіченості батьків; збагачення знань учнів про сімейні традиції, родовід; розвиток творчих здібностей учнів, пізнання дитиною своїх можливостей; виховання любові і поваги до батьків.

| № п/п | Форма роботи | Зміст | Термін |
|-------|---|---|--|
| 1. | Батьківські збори | 1. Зустріч з батьками учнів. Виклад учителем своїх ідей щодо виховання. 2. Доповнення батьками плану виховної роботи | 1 клас 2, 3, 4 класи |
| 2. | Анкетування батьків | 1. Виявлення рівня педагогічної культури й освіченості батьків. 2. Виявлення вікового складу батьківського колективу. 3. Визначення освітнього рівня батьків. 4. Прагнення батьків щодо навчальних успіхів учнів | 1 клас 1 клас 1 клас 3 клас |
| 3. | Анкетування дітей | 1. Вибір учнями (із ряду запропонованих) сподівань від перебування в школі | 1 клас |
| 4. | Зустріч із шкільним психологом | 1. Визначення рівня готовності дитини до навчання у школі. 2. Визначення темпераменту учнів | 1 клас 2 клас |
| 5. | Індивідуальні бесіди з учнями | 1. Будь уважним на уроках. 2. Умій почекаати. 3. Ситуативні бесіди | 1, 2, 3, 4 класи |
| 6. | Індивідуальні бесіди з батьками | 1. Як розвивати бажання дитини відвідувати школу. 2. Говорімо один одному правду. 3. Як допомагати дитині вчити уроки | 1 клас 1 клас 2, 3, 4 класи |
| 7. | Тренінгові заняття | Модельовання життєвих ситуацій | 1, 2, 3, 4 класи |
| 8. | Конкурси малюнків | 1. Моя сім'я. 2. Як я допомагаю старшим. 3. Найдорожча мені людина. 4. Мої мрії | 1 клас 2 клас 3 клас 4 клас |
| 9. | Бесіди з класом | 1. Ми не просто діти – ми першокласники. 2. Чого я хочу навчитися в школі. 3. Шануй і слухай батьків своїх. 4. Ким ти є для однокласників. 5. Твої обов'язки вдома | 1 клас 1 клас 2 клас 3 клас 4 клас |
| 10. | Години спілкування | 1. Отже, познайомимось. 2. Воно належить мені, але інші вживають його частіше за мене. 3. Уміння вести розмову. 4. Професії батьків | 1 клас 1 клас 3 клас 4 клас |
| 11. | Вивчення родоводу | 1. Пошукова робота дітей і батьків. 2. Створення родовідного дерева | 2 клас 2 клас |
| 12. | Зустріч класовода з дітьми в їхньому домі | Ознайомлення з умовами проживання учнів. Встановлення контакту з батьками. Виявлення проблем у сім'ї учня | 1, 2 класи |

| № п/п | Форма роботи | Зміст | Термін |
|-------|---|---|--|
| 13. | Вечір-зустріч учнів з батьками одно-класників | 1. Батьки — випускники нашої школи. 2. Цікаво про професії | 3 клас 4 клас |
| 14. | Пошукова робота | 1. Сімейні традиції та реліквії. 2. Мої рідні в роки Другої світової війни | 3 клас, 4 клас |
| 15. | Проект "Про себе" | 1. Участь у цікавих справах, досягнення успіхів. 2. Збір матеріалів для портфоліо. 3. Узагальнення щодо проекту "Про себе" | 1, 2, 3, 4 класи 1, 2, 3, 4 класи 4 клас |
| 16. | Конкурси літературів | 1. Читання віршів про маму. 2. Читання віршів на тему "Моя родина". 3. Написання твору про членів родини. 4. Написання віршів про членів сім'ї | 2 клас 3 клас 3 клас 4 клас |
| 17. | Вікторини | 1. З якої це казки? 2. Хто кому ким доводиться? 3. На казковому полі або хід конем | 2 клас 2 клас 3 клас |
| 18. | Сімейні свята | 1. Традиції нашого народу. 2. Співуча родина. 3. Шануй батька й неньку буде тобі скрізь добренько | 2 клас, січень 3 клас, лютий 4 клас, березень |

Розділ II. Шкільні справи

Мета. Формувати вміння розуміти і сприймати правила життя в учнівському колективі, спонукати учнів до участі в шкільних справах, розвивати активність і небайдужість.

| № п/п | Форма роботи | Зміст | Термін |
|-------|-------------------|--|----------------------------|
| 1. | Анкетування учнів | 1. Виявлення рівня бажань учнів займатися шкільними справами. 2. Дізнатись, які шкільні справи учням подобаються найбільше. 3. Визначення пріоритетів у шкільних справах | 2 клас 3 клас 4 клас |

| № п/п | Форма роботи | Зміст | Термін |
|-------|--------------------------------------|--|---|
| 2. | Бесіди за результатами анкетування | | 1—4 клас |
| 3. | Бесіди з групами дітей | 1. Правила поведінки на перерві. 2. Як поводитись на уроках. 3. Чи хочу і можу я бути взірцем для інших | 2 клас 3 клас 4 клас |
| 4. | Вивчення правил для учнів | 1. Вивчення "Правил для учнів". 2. Створення "Наших правил" | 2 клас 3 клас |
| 5. | Екскурсії | 1. Екскурсія до музею школи. 2. Екскурсія до музею освіти КОПОПК | 2 клас 4 клас |
| 6. | Участь у конкурсах | 1. Участь у конкурсах, оголошених ЦДІ школи: малюнків; читців; виробів із природного матеріалу; усних творів на задану тематику | 1 клас 3 клас 2 клас 4 клас |
| 7. | Участь у благодійних заходах | 1. Допомога напівсиротам; тим, хто виховується одним із батьків; із малозабезпечених сімей. 2. Допомога вчителям-ветеранам. 3. Привітання зі святами учасників ВВВ | 1—4 класи 2—4 класи 2—4 класи |
| 8. | Щосезонне проведення днів іменинника | 1. Привітання іменинників. 2. Виготовлення подарунків своїми руками. 3. Участь у концертній програмі | 1—4 клас 2—4 класи 1—4 класи |
| 9. | Години спілкування | 1. Це треба знати всім. 2. Вивчаємо традиції нашої школи. 3. Він нам, як мама дорогий — це мудрий наш учитель | 2 клас 3 клас 4 клас |
| 10. | Фотоконкурс "Беріть з нас приклад" | 1. Виготовлення стенду із фотографіями, де зображені діти під час екскурсій, відвідин театру, добрих справ. | 2—4 класи |
| 11. | Конкурс фантастичних проєктів | 1. Наша школа в майбутньому. 2. Школа ХХІ століття | 3 клас 4 клас |

Закінчення буде

Дорогі наші читачі!

Колектив видавництва та редакції журналу "Початкова школа" щиро сердечно дякує всім вчителям початкових класів України, які, незважаючи на складні умови, передплатили журнал "Початкова школа" на 2015 р.

Особлива вдячність освітянам — передплатникам з Донецької та Луганської областей.

Як подарунок, за вашим бажанням, надіславши копію квитанції про передплату журналу на 2015 р., ви отримаєте безкоштовно комплект методичної літератури, перелік якої Ви знайдете на сайті видавництва "Початкова школа" (www.pochatkova-shkola.net).

Здоров'я вам та миру.

З повагою — колектив видавництва та редакції журналу "Початкова школа"